

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Stockholms läns landsting om samverkan kring personer med missbruk/beroende

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 154-1131/2016)

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Patrik Derk
stadsdelsdirektörKristina Grape
t.f. verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Kommunerna i Stockholms län (KSL) och hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Stockholms läns landsting har gemensamt utarbetat överenskommelsen *Samverkan kring personer med missbruk/beroende*. Överenskommelsen är en omarbetning av den nuvarande policyn från 2008: *"För att förebygga och behandla missbruk och beroende. Samverkan mellan kommunerna och landstinget"*. KSL:s styrelse beslutade den 16 juni att rekommendera kommunerna i länet att anta överenskommelsen. Kommunstyrelsen i Stockholms stad har remitterat överenskommelsen till bl.a. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd för yttrande. Remisstiden sträcker sig till den 31 oktober 2016.

I överenskommelsen redogörs för syfte, målsättningar, målgrupper och vilka utgångspunkter och antaganden parterna binder sig till vid antagande av överenskommelsen. Omarbetningen från policy till överenskommelse har bl.a. resulterat i att missbruk/beroende av läkemedel och dopningspreparat omfattas av överenskommelsen, och att följande grupper anges som prioriterade: föräldrar, gravida, ungdomar, unga vuxna och personer med samsjuklighet.

Förvaltningen bedömer att överenskommelsen överlag är bra och att relevanta, särskilt prioriterade målgrupper lyfts fram.

Bilaga

Kommunförbundet Stockholms Läns rekommendation, inklusive överenskommelsen *Samverkan kring personer med missbruk/beroende*

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har, för yttrande, remitterat överenskommelsen *Samverkan kring personer med missbruk/beroende* till arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, stadsledningskontoret och stadsdelsnämnderna i Rinkeby-Kista, Skärholmen och Älvsjö. Remisstiden sträcker sig till den 31 oktober 2016.

Överenskommelse om samverkan kring personer med missbruk/beroende

Kommunerna i Stockholms län (KSL) och hälso- och sjukvårdsförvaltningen (Stockholms läns landsting) har gemensamt utarbetat överenskommelsen *Samverkan kring personer med missbruk/beroende*. Parter i överenskommelsen är Stockholms läns landsting och ansvariga nämnder i kommunerna i Stockholms län. KSL:s styrelse beslutade den 16 juni att rekommendera kommunerna att anta överenskommelsen. KSL har remitterat överenskommelsen till kommunerna och önskar få kommunernas ställningstagande senast den 31 december. Överenskommelsen börjar gälla från parternas undertecknande och gäller tillsvidare. Omförhandling sker om någon part begär det.

Överenskommelsen är en omarbetning av den nuvarande policyn från 2008: *För att förebygga och behandla missbruk och beroende. Samverkan mellan kommunerna och landstinget*. Omarbetningen motiveras av att kunskapsläget har ändrats sedan 2008 och att de nationella riktlinjerna för vård och stöd vid missbruk och beroende har reviderats. Vidare har ändringar gjorts i hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och Socialtjänstlagen (SoL) år 2013. Ändringarna har bl.a. medfört krav på att landstinget och kommunerna ska ha gemensamma överenskommelser gällande personer som har behov av insatser från bägge huvudmännen till följd av missbruk/beroende av alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, *läkemedel* eller *dopningspreparat* (se § 8b HSL samt 5 kap. § 9a SoL). Två konsekvenser därav är att begreppet policy ändrats till överenskommelse efter omarbetningen, samt att överenskommelsen, till skillnad från gällande policy, omfattar läkemedel och dopningspreparat.

Syfte och målsättningar

Syftet med överenskommelsen anges vara att:

- främja samverkan och samarbete mellan huvudmännen genom ett effektivt utnyttjande av huvudmännens resurser samt gemensam verksamhets- och kunskapsutveckling mellan parterna
- uppnå bästa möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet för den enskilde som är i behov av huvudmännens insatser
- bidra till att minska sjuklighet och dödlighet samt förebygga suicid för målgrupperna.

Målet är att parterna i samverkan ska hitta former för att personer med missbruk/beroende ska:

- förbättra sin hälsa och uppnå en förändring inom olika livsområden, t.ex. boende, arbete, sysselsättning, studier, ekonomi och relationer
- få kvalitativ och tillgänglig vård/stöd/ behandling med såväl kortsiktiga som långsiktiga mål som den enskilde upplever som attraktiva
- få ett bemötande som präglas av respekt, och där den enskilde erbjuds delaktighet i planering och beslut om vård/stöd/ behandling.

Överenskommelsen innefattar framförallt selektiva och indikerade insatser vid missbruk, dvs. insatser till identifierade riskgrupper och insatser med fokus på behandling och återfallsprevention.

Målgrupper

I överenskommelsen anges tre målgrupper som särskilt prioriterade. Bakgrunden till det är resultat från uppföljningar inom missbruks- och beroendevården, uppföljningar som gjorts sedan år 2008 när den nu gällande policyn antogs. De särskilt prioriterade målgrupperna är:

- föräldrar och gravida med missbruk/beroende (inklusive det väntande barnet)
- ungdomar (13-17 år) och unga vuxna (18-25 år) med missbruk/beroende
- personer med samsjuklighet

Med utgångspunkt i lagstiftning och den tidigare policyn ingår också följande målgrupper i överenskommelsen:

- personer med missbruk/beroende och samtidig social problematik
- äldre personer (65+) med missbruk/beroende
- personer med missbruk av dopningspreparat
- personer med läkemedelsberoende.

Utgångspunkter och åtaganden

I samband med antagande av överenskommelsen åtar sig parterna (kommunerna och landstinget i Stockholms län) att arbeta utifrån ett antal gemensamma utgångspunkter och åtaganden. Vikten av individnära samverkan och brukarinflytande betonas. Överenskommelsen innehåller både ett åtagande om utveckling av arbetet med samordnad individuell plan (SIP) och ett åtagande om att utse samordnare med uppdrag att koordinera vård och stöd vid upprättande av SIP.

Överenskommelsen innehåller vidare åtaganden om strukturer för samverkan mellan parterna. Parterna ska gemensamt arbeta med uppföljning av de åtaganden som ingår i överenskommelsen och säkerställa att det finns processer och rutiner för systematisk uppföljning av åtaganden och avvikelser.

Parterna ansvarar gemensamt för att implementera överenskommelsen och

ska, genom informations- och utbildningsarbete, säkerställa att överenskommelsens innehåll når berörda verksamheter och målgrupper.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer att överenskommelsen överlag är bra. Överenskommelsen inkluderar alla relevanta målgrupper, och förvaltningen ser positivt på att föräldrar/gravida, ungdomar, unga vuxna och personer med samsjuklighet lyfts fram som särskilt prioriterade målgrupper.

I överenskommelsen redogörs för viktiga utvecklingsbehov. Det är dock förvaltningens uppfattning att ett utvecklingsområde saknas i överenskommelsen, nämligen att personal på grundskolor och gymnasieskolor ska ha kunskap om riskbruk, droger och rutiner för hänvisning till verksamheter inom landsting och kommun.

Stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor har tagit del av överenskommelsen och har inga synpunkter eller invändningar.
